

Riksdagsmannen Hans "Hasse" Petersson i Röstånga (fp)

Hans "Hasse" Petersson (i riksdagen kallad Petersson i Röstånga) föddes den 5 juni 1926 i Björnekulla socken (Åstorp). Tillsammans med sina föräldrar flyttade han tämligen omgående till Båstad. Pappa, Emil Petersson, kom ursprungligen från Skummeslöv. Han var till yrket handlare, bl.a. under en tid kaffehandlare. Hans Peterssons mamma, Edit Petersson (född Carlberg), var född och uppvuxen i Skottorp. Hon arbetade som köksmästare bl.a. på Skånegården och Restaurang Borgen i Båstad.

Hans Petersson bodde under hela sin uppväxt i Båstad där han också tog realexamen. Efter realexamen hägrade fortsatta studier, men en mycket knapp ekonomi omöjliggjorde just då denna önskan. Hans Petersson arbetade efter avslutad realexamen som vaktmästare på restaurang Skansen i Båstad, där han också hade sin bostad i ett rum på vinden.

Efter något år fick Hans Petersson anställning på Wennerbergs Radio i Båstad som radiomontör. Samtidigt med anställningen där påbörjade han studier på NKI. Det var en kvalificerad distansutbildning med visst utbildningstid förlagd till Stockholm, med sikte på att bli ingenjör. För att möjliggöra studierna bestod kosten många dagar av det som var billigast att handla, mandelkubbar och mjölk. Genom utbildningen på NKI blev Hans Petersson radiotekniker och samtidigt även behörig yrkeslärare som sådan.

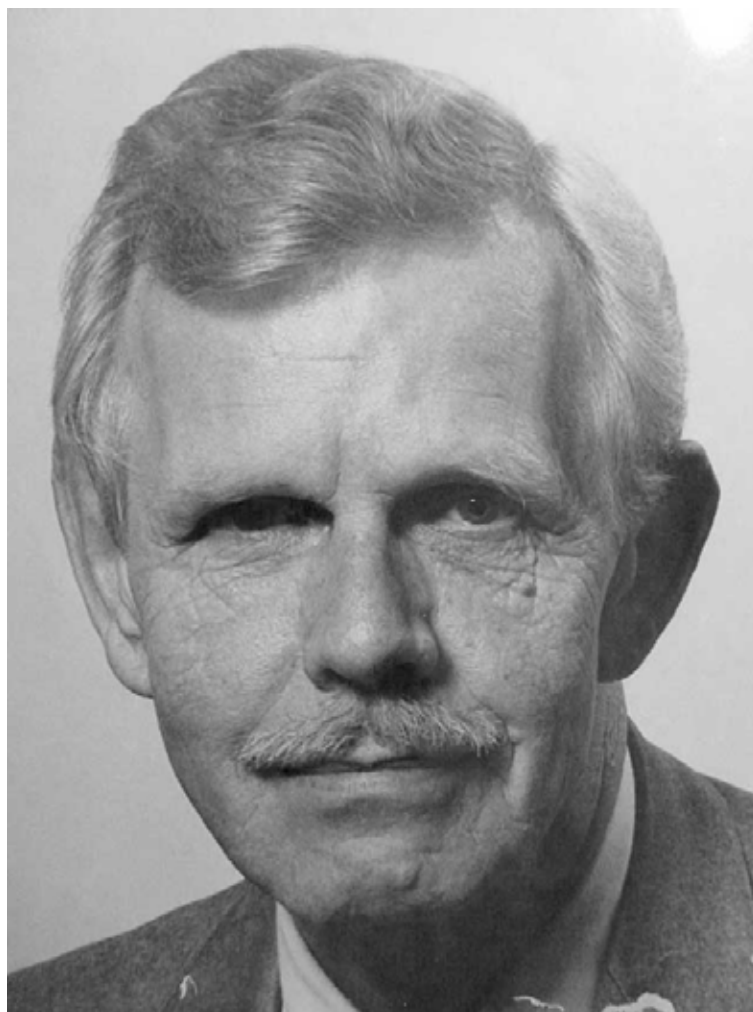
Han arbetade herefter som radiotekniker på såväl F 10 (flygflottiljen i Ängelholm) som LM Ericson i Stockholm. Drömmen om att studera vidare kunde senare realiseras och 1955 tog han folkskollärarexamen vid folkskollärarseminariet i Kristianstad. Efter avslutade studier fick han anställning som folkskollärare i Kattarp utanför Ängelholm. Där arbetade han under åren 1955-1958. Han bodde då i Ängelholm tillsammans med sin hustru, konstnärinnan Märta Petersson (född Johanson), som han gift sig med 1954

Hans Petersson fick sedan anställning som folkskollärare i dåvarande Röstånga kommun vid Konga skola. Den sko-

lan var en liten byskola med två klassrum. I det ena var det de lägre klasserna och i det andra de högre klasserna (årskurs 5 - 6). Tjänsten som lärare innebar i Konga också tillgång till en tjänstebostad om tre rum och stort kök i samma byggnad som skolsalarna. Familjen Petersson flyttade 1960 till Röstånga (Oden sjögården) där en trerums HSB-lägenhet införskaffades.

Skolnedläggningarna började vid denna tid ta vid. Efter något år lades skolan i Konga ner varför Hans Petersson förflyttades till skolan i Ask. Även denna skola gick efter något år samma öde till mötes med en förnyad förflyttning som följd. Denna gång skedde förflyttningen till centralorten Röstånga. Hans Petersson kom där att bli såväl huvudlärare som tillsynslärare.

Under mitten av 1960-talet expanderade Röstånga. Många flygare från flygflottiljen F 5 i Ljungbyhed flyttade dit. Detta påskyndade

expansionen. Ett nytt bostadsområde kom till längs Backavägen. I slutet på den, Backavägen 26, lät Hans och Märta Petersson bygga en villa. Fastigheten på ca 1 000 kvadratmeter köptes för priset 2 kr 50 öre per kvadratmeter men eftersom kommunen ville främja bostadsbyggande subventionerades fastighetsinköpet med 2 000 kr. I huset på fastigheten flyttade familjen in 1965. Familjen bestod då även av barnen Mats (född 1957) och Annika (född 1964). Under åren i Röstånga fick familjen många nära vänner.

Hans Petersson var redan i unga år intresserad av politik. Han engagerade sig först i SSU men blev snabbt varse att liberalismen stämde bättre överens med hans uppfattning och värderingar. Han anslöt sig därför till Folkpartiet. Efter flytten till Röstånga kommun engagerade han sig i Folkpartiets lokalavdelning i Röstånga och Billinge, där han under flera år på 1960-talet var dess ordförande. Han var ledamot i Röstånga municipalsamhälle under åren 1963 - 1968. Efter kommunsammanslagningen, där Röstånga blev en del av Svalövs kommun och Billinge en del av Eslövs kommun, var Hans Petersson ledamot i Svalövs kommunfullmäktige 1969 - 1970. Han var därtill under många år ledamot i Malmöhus läns landsting.

Det politiska intresset gjorde att Hans Petersson engagerade sig i folkpartiet även på länsnivå. Detta engagemang gjorde att han vid

nomинering 1969 till valet till riksdagens första kammare kom att sättas på andra plats på listan för Malmöhus län. Eftersom folkpartiet vid den tiden hade endast ett mandat från den valkretsen valdes Nils Persson i Svensköping, som stod först på listan, in i Riksdagen (valet till riksdagens första kammare förrättades av landstinget). Emellertid inträffade det att Nils Persson avled. Detta innebar att Hans Petersson fr.o.m. den 1 januari 1970 trädde in som ledamot i Riksdagens första kammare.

Tvåkammarriksdagen var förlagd till Riksdagshuset på Helgeansholmen i Stockholm. Det huset byggdes för riksdagen i samband med att ståndsriksdagen (adel, borgare, bönder och präster) avskaffades år 1866 och ersattes av en riksdag med en första och en andra kammare. Ledamöterna hade i det huset inte några tjänster utan var hänvisade till vissa klubbrum och att i övrigt utföra arbete i hemmet. Inte heller fanns några särskilda riksdagsbostäder, utan ledamöterna var hänvisade till att själva ordna sig boende på staden. Under 1970 hyrde Hans Petersson ett rum på Scheelegatan, i stort sett mitt emot Stockholms rådhus.

Det var i slutet av 1960-talet ett förändrings skede när det gäller riksdagens arbete. En ändring hade beslutats bl.a. i Riksdagsordningen, vilket ledde till tvåkammarriksdagens avskaffande och införande fr.o.m. 1971 av enkammarriksdagen med 350 ledamöter och

Han annonserar efter kontakt med sina väljare

MALMÖ (GT) Här är riksdagsmannen som tjuvskyttarna hoppas på. Hans Petersson heter riksdagsmannen, i Röstånga i Skåne. Han annonserar efter kontakt med sina väljare och det ger faktiskt också resultat. De vuxenstuderandes problem, hemmamakarnas försäkringsstörlek är bara ett par frågor i riksdagen som Hans Petersson motionerat om efter brevkontakt med allmänheten. T. o. m. tjuvskyttarna skriver till honom i hopp om att få beslagtagna vapen i retur.

När han "debuterade" i riksdagen för två år sedan hade han annonsvägen lyckats få in cirka 200 brev från allmänheten. Flera av breven ledde till motioner men de flesta gav väljarna hänvisning till andra, som löste deras problem.

— Det handlar ofta om jordnära ting i breven. Men fördelen är att jag når ner till de människor som inte är partipolitiskt engagerade och när många praktiska problem som är värda att uppmärksammas, säger riksdagsmannen Hans Petersson till GT.

Kampanjen för två år sedan gav alltså utmärkta resultat. Hans Petersson fick kontakt med många människor som försökte

lösa sina problem på många olika vägar, men misslyckats. Den största brevhöjningen kom från pensionärer och fränskilda män, men även flera tjuvskyttar skrev i hopp om att få tillbaka sina beslagtagna gevär.

— Tyvärr så ringar det alltför många under veckosluten. Det är därför jag nu inte sätter ut telefonnumret i annonserna. Det är bättre att få brev ifrån dem, säger Hans Petersson.

I lördags hade han åter en ny annons i dagspressen. — Nu hoppas jag få brev, då kan jag lättare hitta en lösning på deras problem. Många av breven handlar om problem som inte hör riksdagen till, men jag kan kan-

ske där hänvisa till andra lämpliga institutioner nu när jag har lite mer tid över ett tag. Hans Petersson (fp) bekostar själv annonserna. — Det är det värt även om jag inte får dra av dem i deklarationen.

Riksdagsmannen i Röstånga torde vara ganska ensam bland kolleger om detta sätt att nå kontakt. Men malmöbon Bertil Rubin gjorde en liknande kampanj under sin tid som "partilös" riksdagsman.

Riksdagsman Hans Petersson i Röstånga annonserar efter sina väljare: Skriv till mej!

en mandattid på tre år. (Antalet ledamöter ändrades till 349 fr.o.m. valet 1976 medan mandatperioden ändrades till fyra år fr.o.m. valet 1994).

Vid nomineringen inför riksdagsvalet hösten 1970, för den mandatperiod som började 1971, hamnade Hans Petersson på andra plats på listan för Malmöhus läns valkrets utom fyrstads-kretsen (Malmö, Lund, Landskrona och Helsingborg var då en egen valkrets) efter Erik Nelander, Trelleborg. Eftersom folkpartiet vid denna tid hade ett mandat i valkretsen Malmöhus län, talade allt för att Hans Peterssons karriär i riksdagen – denna gång – skulle bli kort. Men så blev inte fallet. Folkpartiet hade framgångar i valet och med endast drygt tjugotalet röster till godo valdes Hans Petersson in i riksdagen på partiets sista tilläggsmandat. Han kom sedan att placeras på första plats på folkpartiets riksdagslista i Malmöhus län under alla val fram till och med valet 1985 och återvaldes i samtlig val. I allmänhet fick partiet i Hans Peterssons valkrets ett mandat men 1985, till följd av "Westerbergeffekten", fick partiet två mandat i den valkretsen. I samband med nomineringen till Folkpartiets lista för 1988 meddelade Hans Petersson att han inte längre kandiderade för en plats på listan.

Hans Petersson startade sin tid som riksdagsledamot genom att annonsera i dagspressen i Skåne om uppslag för motioner. Motionen löd på detta sätt: "Riksdagsman (fp) ny i första kammaren söker ytterligare kontakter med allmänheten. Han ni problem eller idéer om förbättringar kanske jag kan hjälpa till. Skriv gärna till Hans Petersson, 260 24 Röstånga." Annonsern fick mycket stor uppmärksamhet i media, för detta var ett helt nytt grepp. Tidningen Mellersta Skåne slog upp annonsern på hela sin löpsedel.

Annonsern gav stort gensvar från allmänheten. Media skrev om den och många personer hörde av sig och tog upp skilda frågor. En del var sådant att det kunde förädlas till motioner i riksdagen. Annat var sådant av mer personligt slag som visserligen djup berörde den som hörde av sig, men som inte var möjligt att omvandla till ett förslag som tog sikte på ett större antal personer.

Hans Petersson kom under sin tid i riksdagen att syssla med många frågor, dock blev fokus i huvudsak på rättsfrågor, socialpolitik och näringspolitik. Han var under stora delar av sin tid i riksdagen Folkpartiets talesman i frågor som hade anknytning till rättsväsendet. Detta blev särskilt påtagligt under det år 1978 – 1979 som riket styrdes av en rent folkpartistisk minoritetsregering.

Under hela sin tid i riksdagen var Hans Petersson mycket engagerad i kriminalpolitiska frågor. Han var en förespråkare för en human, väl human enligt många, behandling av fångar i fängelser och var engagerad i avskaffandet av straffet internering, dvs. fängelse som utdömdes med en minimitid men utan att sluttiden var bestämd.

Hans Petersson var tidigt ute med många förslag som tog sikte på mänskliga rättigheter och skydd av individen. En fråga som han engagerade sig i och motionerade om var förbud mot barnäktenskap. Först i år (2014) har det blivit en lagstiftning som förbjuder detta; lagen träder ikraft i sommar. En annan fråga han motionerade om var förbud mot kvinnlig könsstympning (som på den tiden kallades kvinnlig omskärelse). Inom något år blev det också en sådan lag, en lag som är mycket sträng när det gäller straffskalan. En tredje fråga som Hans Petersson engagerade sig i var homosexuellas

rättigheter, där han även deltog i manifestationer. Även när det gällde frågan om kvinnliga präster engagerade han sig; bl.a. interpellade han redan 1977 om möjligheten att slopa rätten för manliga teologer att vägra låta sig prästvigas tillsammans med kvinnor.

Riksdagsman Hans Petersson (fp).

Skånsk riksdagsman

till attack mot biskopar

STOPPA KYRKANS könsdiskriminering!

Särvigningarna av män och kvinnor till präster i svenska kyrkan är en klar könsdiskriminering och det är förvånande och uppriktande att biskopar tillåter dessa. Detta hävdar riksdagsman Hans Petersson (fp) i Röstånga, som i en interpellation i riksdagen i dag

frågar kyrkominister Johannes Antonsson om han delar denna uppfattning och om Antonsson i så fall är beredd att medverka till att denna och övrig könsdiskriminering inom svenska kyrkan försvinner.

—SIDAN 4—

Hans Pettersson, Röstånga

En av riksdagens flitigaste motionärer

— Vårt land är inte så lyckligt som man inbillar sig. Det finns oändligt många problem. Riksdagsman Hans Petersson, folkpartist från Röstånga, har erfarenhet. Sedan han i början av sin riksdagskarriär 1970 satte in annons i pressen för att få kontakter, ringer och skriver människor till honom om sina problem.

— När min gamle farfar avtäckades av kommunstämman i Skummeslöv erindrades det bli om den "omsorg och den medkänsla han visat för de fattiga". Det är en devis jag gärna också vill leva upp till, säger Hans Petersson.

Kontakten med folk av alla politiska uppfattningar har gett uppdrag och kunskap. Det har i sin tur inneburit att Hans Petersson är en av riksdagens flitigaste motionärer som inte rids att lå upp utåtrågar. Enarmade banditer, de sexuellt avvikandes problem, THX och transplanationsförsök på

som driver dessa frågor i alla lägen. Riksdagsman Petersson verkar varit en av dem. Han har bla. motionerat om att de lagar man sätter måste vara avsågade på ett begripligt språk. — Rodan vi riksdagen rår i diskussion om lagarnas tolkning.

Floran av lagar är omfattande och Hans Petersson vill gärna röja bland dem. — Det finns en oändlig mängd onödiga lagar som inte efterlevs och där inte laglydnaden kontrolleras, som förbudet att gå mot röd gubbe vid övergångsställe. Det får med sig att folk förlorar respekten för dem.

något av en peterssonsk kläpphätt. Han menar att det ojämna konkurrensområdet där utländska charterbolag har lättare att komma runt de svenska bestämmelserna än inhemska har fört svenskt charterflyg i graven. Dufterna mellan Petersson i Röstånga och kommunikationsministern har varit många och fortsättning lär följa.

— Mitt önskemål är att vi åter skall få ett ordentligt svenskt charterflyg.

EGEN LINJE

Den sneda befolkningsfördelningen i länet tror Hans Petersson kommer att reglera sig automatiskt.

— Det finns alla möjligheter för en tillväxt i såväl belygnings- och industri i kommunerna längs länsgränsen. Den mellanskaniska regionen ligger betydligt över prognoserna och om man bara inte stjäper kommunerna och hindrar dem från möjligheten att bygga de bostäder som är efterfrågade, tror jag att det skall ske en vettig utveckling av sig själv.

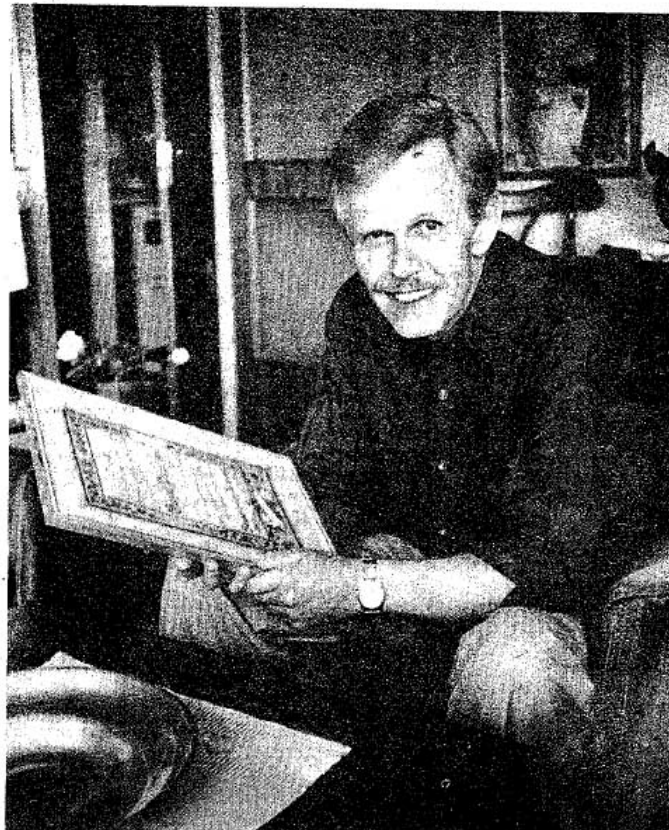
Hans Petersson var fö. en av de sju folkpartistiska som föredrogs en tunnel mellan Helsingborg och Helsingör före en Öresundsbro. — Då var vi eniga, men nu är vi ganska eniga om att en tunnel kommer i framtida rummet.

Även i fråga om mellanlandet drev Hans Petersson en linje som skiljde sig från partikamraterna. — Alkoholkonsumtionen måste sänkas men jag tror inte det går genom att

KORT TID

— Jag vänder mig också mot den korta tiden mellan lagars stiftande och dess ikraftträdande. Lagar kan stiftas i december och trädde i kraft i januari. Sådana situationer har ofta drabbat förtagare. Ett annat exempel är LEO-lagen. Den stiftades i juni och trädde i kraft i oktober. Till det datumet hade man bara hunnit utbilda de handlare som i sin tur skulle informera polisen. Först i juni året därpå var man klar med polisutbildningen. Det är alltså inte märkligt att det gjordes misstag i begynnelsen. Hans Petersson har en önskedröm: — Det är att de lagar man stiftar vore fränkrade hos folk genom att de diskuteras i studiecirklar innan de stiftades. Då skulle man kanske få förståelse för hur de fungerade.

CHARTERFLYG KLÄPPHÄTT

Kandidat i riksdagsvalet

Namn: Hans Petersson, Röstånga.
Ålder: 50 år.
Parti: Folkpartiet.
Pol. uppdrag: i d kommunalt och landstingspolitiskt verksam. Riksdagsman sedan 1970. Suppl. i justitie- och försvarsutskottet. I Styrelsen i Brottsförebyggande rådet.
Yrke: Poliskollareare.

levande foster för frågor, som han uppmärksammat.

BROTTSKONPERT

När Hans Petersson hamnade i riksdagen via en suppleantplats, fick han också överta sin framtidige företrädare plats som suppleant i justitieutskottet. Det ana gav det andra och i dag betraktas han som något av folkpartiets expert på brottsfrågor. Sitter med i häktningssutredningen, polisutredningen och är ordförande i brottsförebyggande rådets sektion för samarbete mellan socialnämnd, skola och

Utöver de nämna ämnena fanns ett djupt engagemang när det gällde svensk näringspolitik och som exempel kan nämna hans kamp för såväl Öresundsvarvet som Uddevallavarvet. När det gällde Öresundsvarvet i Landskrona agerade han tillsammans med Åke Persson som var Folkpartiets riksdagsledamot från Landskrona företrädande fyrstadskretsen. Detta var 1980 och de agerade här mot partiets vilja. Varvet räddades inte. För sin illojalitet mot partiet blev inte Åke Persson nominerad till återval, medan Hans Petersson ställning i partiet var så stark att han kunde kosta på sig en sådan aktion som den beskrivna. När det gällde Uddevallavarvet så agerade han sig för detta tillsammans med Olle Schmidt, numera folkpartistisk ledamot i Europaparlamentet. Inte heller där lyckades han rädda den svenska varvsnäringen.

Andra frågor Hans Petersson motionerade om var att det borde vara möjligt att köpa tax-free vid ankomsten till Sverige och förbud mot s.k. enarmade banditer.

En typisk riksdagsvecka innebar att Hans Petersson tidigt på tisdagsmorgonen tog bilen och körde till flygplatsen i Ängelholm. Han flög till Stockholm, dit han anlände i god tid för tisdagens utskottsarbete.

Riksdagsveckan inleddes i allmänhet på tisdagen för att ledamöterna på måndagen skulle kunna ägna sig åt det lokala partipolitiska arbetet. Under veckorna förekom, bl.a. allt annat, också debatterna i kammaren. Det tog många år innan någon tidsreglering av dessa infördes. Detta innebar att ärendena på dagens föredragningslista avhandlades även om det innebar debatt långt efter midnatt. Det hände att Hans Petersson ibland ställde sig frågan om inte kammarledningen planerade politiskt känsliga debatter så att de skulle komma att hamna sent på kvällen, när media hade tröttnat eller tiden för pressläggning hade passerat. En sådan fråga som debatterades en natt efter midnatt var abortlagstiftningen (1974 års abortlag).

Under i stort sett hela sin tid i riksdagen var Hans Petersson ledamot i Justitieutskottet. I det utskottet behandlas frågor om polis, åklagare, domstolar, kriminalvård, straffrätt, processrätt och liknande frågor. Det uppdraget innebar, förutom de sedvanliga veckosammanträdena och debatterna med efterföljande voteringar i kammaren, även bl.a. intressanta studieresor såväl inom som utom landet. I Sverige skedde löpande besök hos polismyndigheter, på fängelser m.m. Den mest omfattande resan var en

resa jorden runt som företogs för att studera bl.a. alternativa påföljder för unga i Australien och Nya Zeeland samt polisfrågor i Hongkong och i Bangkok.

Ett annat utskott i vars arbete Hans Petersson deltog i under någon mandatperiod var Utrikesutskottet. I det utskottet formades många frågor med anknytning till den Svenska utrikespolitiken. Även med det utskottet företogs resor, bl.a. i slutet av 1970-talet till Spanien där utskottets ledamöter träffade kung Juan Carlos och i samband med besöket fick ta del av den nya spanska konstitutionen som gjorde upp med Francotiden.

Att vara riksdagsledamot innebär också deltagande i annat än riksdagens arbete och det rent partipolitiska arbetet. Ett sådant uppdrag som engagerade Hans Petersson var uppdraget som ledamot i Rikspolisstyrelsens styrelse (1977 -1992). På den tiden beslutade den myndigheten i betydligt fler frågor än vad som nu är fallet. Uppdraget innebar att Hans Petersson fick en omfattande och djup kunskap om svensk polis, en kunskap som han hade stor nytta av såväl som partiets talesman i sådana frågor som ledamot i Justitieutskottet. Vid något tillfälle undslapp det honom med viss munterhet, att han varit ledamot i Rikspolisstyrelsen så lång tid att han hunnit avverka inte mindre än fem rikspolischefer, bl.a. Hans Holmér, som blev ökad för sitt engagemang i Palmeutredningen.

Hans Petersson var under åren 1978 – 1982 utredare (ordförande) i utredningen om lagen om tillfälligt omhändertagande och lagen om omhändertagande av berusade. Utredningens arbete ledde till betänkandet Frihetsberövande vid bråk och berusning (SOU 1982:64). Under det uppdraget reste utredningen till bl.a. Kanada och USA där man studerade polisiär verksamhet i Toronto, Cleveland och Los Angeles.

Bland andra uppdrag som Hans Petersson hade kan nämnas uppdraget som delegat i Nordiska rådets svenska delegation, ledamot i Brottsförebyggande rådets styrelse och revisor i systembolaget. Han deltog också som ledamot i många statliga utredningar, bl.a. i 1975 års polisberedning och utredningar avseende påföljder för brott.

Att vara riksdagsman innebar också att alltid vara tillgänglig för pressen. Den mediala bevakningen var stor, även om den inte var lika påträngande som den många gånger framstår som idag. Ett exempel på journalisters förväntningar på tillgänglighet var när telefonen ringde hemma hos Hans Petersson en natt strax efter kl. 03.00 och en journalist upphetsat berättade

att spionen Stig Berling hade gripits och ville ha en kommentar från Hans Petersson, som var ledamot i Rikspolisstyrelsen.

Efter att ha valts in i riksdagen kandiderade Hans Petersson aldrig till några uppdrag inom kommun eller landsting. Detta var en naturlig följd av hans syn på mångsysslande politiker, dvs. att uppdraget som riksdagspolitiker och ensam företrädare för sin valkrets krävde ett helhjärtat engagemang. Han behöll dock uppdraget som såväl ledamot i styrelsen som huvudman i Röstånga sparbank under ett antal år.

Efter att tiden i riksdagen var slut hade Hans Petersson kvar uppdraget i Rikspolisstyrelsens styrelse ytterligare några år. Han valdes också till nämndeman i Länsrätten i Malmö under en mandatperiod (1992 – 1995) och under samma tid var han ordförande i polisstyrelsen i Landskrona polisdistrikt. Efter dessa sista uppdrag för folkpartiet inskränkte Hans Petersson sitt deltagande i politiken till deltagande i den lokala folkpartiföreningen.

För sitt engagemang i folkpartiet fick han efter att han avslutat sin politiska karriär utmärkelsen Karl Staff-medaljen i silver.

Hans Petersson var mycket populär i sin valkrets. Han var i folkpartiets i Malmöhus län ordförande under flera år och alla de gånger han kandiderade till återval i Riksdagen efter valet 1971 var det stor enighet om hans kandidatur.

Tillsammans med Märta flyttade han till Ängelholm 1999 som är den stad där Märta föddes och växte upp. Det var också i den staden som Hans och Märta möttes för första gången 1951 på Torslunds Restaurang.

Hans Petersson avled den 16 februari 2001.

Mats Sjösten (son till Hans Petersson)

